

Epitōa operū sex dierū de mūdi fabrica Prolog⁹

Epitoma operū sex dierum de mundi fabrica.

Um apud doctissimos et p̄stantissimos viros qui veram naturam et historiā tradiderūt de mūdi fabrica ac prima hoīm generatione duplex opinio fert̄. a p̄scais em̄ illis tēpibus sumpto initio. scribem⁹ breuissime q̄s tum in tam remotis (propter antiquitatē) rebus licebit. Quidam mundum ingentū et incorruptibilem. et genus humanum ab eterno extisse neq; habuisse ortus principū sensere. Quidam gentium corruptibilemq; arbitrati. et homines dixerūt generationis initium tempore esse sortitos. Et greci viri clarissimi qui historias collegerunt. affirmarunt. Vnā ante initium oīm celi et terre amctis simul confusis formā fuisse postea disserratis. diuisisq; molib⁹ cepisse mundū hunc ordinem quem videmus. Aere hunc motū continue et igneam p̄tem cuius superiora loca propter lenitatem aiunt appetuisse. Quia ex causa solem ac stellarū multitudinē volutione totius circumferri. Partem autē turbidam atq; terrestrem vnacum humidis ad infima loca ob gravitatem descendisse que cum mixta essent. ex humidis quidem mare effectū. Et durioribus vero terrā lutosam euasisse. et omnino mollem. hec primum cum solis ardore densior euasisset. in quibus putredines tenui contecte pellicula sint excitata. Erupisse tandem ab illa colluue varias animantiū formas quoniam ea quo maiorem calorem sortita sunt in superiorē regionem volatilia abierunt. sicciora et grauiora. serpētia ac terrestria euaserūt animantia. Naturā aquosam nacta in sui generis elementum delata sunt. Tercia dein ceps tum solis ardore tum ventis arefacta. mutua commixtione seruum perfectiora generantur. Hoc Euripides Tragicus Anaxagore phisici discipulus ita se habuisse testatur. Eodem modo homines a principio

genitos dicunt. In agris pastum querentes. siluestri. et incondita vita virisse quibus herbe et arborum fructus vltro victum prebuerunt. In huius deniq; enarratione cum per multos elaborasse latinos grecosq; videmus. preterea Chaldeo s et hebreos veteres nouosq; Relictis igitur antiquis erroribus Archana. Moscos volumina de mundi fabrica. et celebratis illis operibus. sex dierum perlustrauimus. Quibus totius nature secreta continentur. Nam moyses propheta ac historiarum pater deo plenus. ac celesti dictante spiritu totius magistro veritatis excepit hec omnia. Quem tū nostrum tum suorum. tum gentium deniq; testimonia p̄cor. sus humane sapientie. doctrinarumq; omnium et litterarum consultissimum prodiderunt. Apud hebreos. Salomonis liber. cui sapientia titulus in quo vir nature rerum interpres se illiusmodi disciplinam de mosayce legis penetrabilibus accepisse fatetur. Sunt apud nostros. Lucas et philon autores grauissimi. illum in vniuersa egyptiorum doctrina fuisse eruditissimum. Sed et hermippus attestatur. Pythagoram de mosayca lege plurima in suam philosophiam transfuisse. Notum illud Numenij phisosophi. non aliud esse platonem q̄s atticum moysen. In primordio deniq; sui operis de natura. et de totius opificio mundi velut agri cuiuspiam thesauri. omnis vere philosophie defossi sunt. Factumq; est ni primis hoc in hac parte vbi de rerum omnium emanatione a deo de gradu. de numero et de ordine partium mundanarum altissime philosophatur. et propterea fuit decretum veterum herbarū Cuius etiam meminit Hieronimus. ne hanc mundi creationem quisq; nisi natura iam etate attingeret. Que autem sunt per hoc libro viri sanctissimi. Ambrosius et augustinus. Strabo. Item et Beda et remigius. Et ex immioribus. Egidius et Albertus. Que item apud grecos Philon Ouenes. Basilus Theodoricus. Appollinarius. Dydimus Gennadius Crisostomus et scripserunt intacta penitus a nobis relinquuntur. De his item que vel Jonethes vel Anachelos vel simeon antiquus chaldaice tradiderunt. vel ex hebreis aut veteris Eleazarus. Aba Johannes. Neonius. Isaac. Joseph.

Epitōa operū sex dierū de mūdi fabrica **So** ii

ant iuniores Gersonides. Sadias. Abraam
et. conscripserunt nullam nos in presentia
mentionem habebimus. Afferemusq; per
modū epitomatū. Et moyses seriem sex die-
rum. de diuina mundi fabrica. de qua in ar-
chanis sancte religionis litteris traditur.

Etorsus igitur deus fabricam mundi il-
lum primum et maximum filium prese-
cit operi immenso. Etq; simul et consiliato-
re usus est et artifice. id excogitandis. ordi-
dis. faciendisq; rebus. quoniam is pruden-
tia et ratione et potestate perfectus est. Nec
querendum ex quibus ista tam magna. tam
mirifica opera deus fecerit. Omnia enim
fecit ex nihilo. Quanto igitur rectius est. o-
missis insensibilibus et vanis. oculos eo ter-
dere ubi sedes ubi habitatio est dei acri. qui
terram stabili firmitate suspendit. qui celus
distinxit astris fulgentibus. qui solem reb;
humanis clarissimum ac singulare lumen
in argumentum sue ac vnice maiestatis ac-
cendit. Terris autem maria circumfudit. flu-
mina sempiterno lapsu fluere precepit. ius-
sit et extendi campos. subsidere valles. fron-
di tegi silvas lapidoso surgere montes. que
vniq; omnia non Jupiter fecit. sed ille opi-
fer rerum mundi melioris origo. qui voca-
tur deus. cuius principium quoniam non
potest comprehendere nec queri debet. Satis
est homini ad perfectam prudentiam. si de-
um esse intelligat. ut suscipiet et honorificet
communem parentem generis humani. et
rerum mirabilium fabricatorem. Tres mū-
dos figurat antiquitas. supremum omni-
um ultra mundanum. quem theologū an-
gelicū. philosophū autem intellectualem
vocant. proximum huic celestem. postremū
omnium sublunarem hūc que incolimus
hic tenebrarum mundus. ille autem lucis.
celum et luce et tenebris temperatur. Est et
preter tres quartus alius mundus. in quo
et ea omnia inueniantur que sunt in reliq;
hic ipse est homo. Tritum in scolis verbum
est esse hominem minorem mundū. in quo
mixtum ex elementis corpus. et celestis spi-
ritus. et plantarū anima vegetalis. et but-
torum sensus. et ratio et angelica mens. et
dei similitudo conspicitur. De his quattuor
mundis moyses sufficienter differuit ut de-

us opifer disposuit. ut vere scriptura hec
Moses ymago mundi expressa sit. quem
admodum legimus etiam ei preceptum in
monte. ubi hec didicit. ut omnia faceret sicut
exemplar quod in monte viderat. Quid tā-
dem mosaica littera de celebratis operibus
sex dierum edocet. cursim absoluemus.